

Preek voor 4e Advent, gehouden op 24 december 2017 over Joh.14:6

(lezing: Joh.14:1-10a)

Gemeente van Christus,

1. Ik hoor nog altijd bij de minderheid in ons land, die in zijn auto geen navigatiesysteem en geen routeplanner heeft. Die had ik allang kunnen hebben, maar ik wil er eigenlijk niet aan. Want ik rijd bijna alleen maar naar bekende plaatsen, en de enkele keer dat ik naar een plek moet waar ik nog nooit ben geweest, vind ik het veel te leuk om zelf uit te zoeken hoe ik er komen moet. Ik bekijk het op de computer, en prent het daarna goed in mijn hoofd, en als ik er dan vervolgens feilloos naar toe ben gereden voel ik mij een tevreden mens.

(dia 1) Het is maar één keer gebeurd, dat ik daar spijt van had. Dat was een paar jaar geleden. Het was 27 december, en omdat die dag op een zondag viel, moest er gepreekt worden. Ik had een avonddienst afgesproken in Wolvega. Ik was daar nog nooit geweest, maar dat maakte het voor mij nog wat leuker, en op de beproefde manier had ik me voorbereid op de weg ernaartoe. Nu was het uiteraard donker, en het regende die avond. Maar vol goede moed en met een goed woord in mijn preektas was ik op tijd vertrokken, en de reis verliep prima, tot ik Wolvega binnenreed. Opeens doemde daar een geel bord op: wegomlegging! En dan volg je de pijlen, en je hoopt dat die je gauw weer op de geplande route terugbrengen, maar het omgekeerde was het geval.

Op een gegeven moment stond ik ergens in het centrum van Wolvega, maar waar de kerk was? Ik kon verschillende kanten op. Het was inmiddels gaan stortregenen. Geen mens liep op straat, en mocht ik als dominee hopen drommen kerkgangers te zien optrekken naar Gods huis - ach, het was derde Kerstdag, de mensen hadden al drie dagen lang preken gehoord. Ik probeerde een straat die me wat in de goede richting leek, maar op een gegeven moment stond ik voor een rood bord met een witte streep: verboden om in te rijden. En intussen verstreek de tijd.

Toen stopte er vlak voor mij een auto. En de bestuurder stapte er vlug uit, liep naar mij toe en klopte op mijn raam. Zoekt u iets? vroeg hij. Ik moet naar de kerk, zei ik wat benauwd. Dat dacht ik al zei de man. Rijd maar achter mij aan. En zo was ik net op tijd in de kerkenraadskamer. Wie die man was, en hoe hij het wist? Een ogenblik heb ik gedacht dat het misschien een engel was, maar hij zat gewoon onder mijn gehoor. In elk geval was ik heel blij, dat ik nog net op tijd de weg gevonden had.

2. En gemeente, de onrust die ik als dwalende dominee voelde, is onder de mensen helaas niet onbekend. Er zijn op aarde veel dwalende mensen **(dia 2)**. Want ze zijn de weg kwijt. Ze weten niet waar ze met hun leven naar toe gaan. Heeft ons bestaan een bestemming? Heeft alles wat er gebeurt een doel? En wat is de richting die je moet inslaan om goed aan te komen? Ze weten het niet. En daarom zijn ze vaak wat fatalistisch: je kunt de toekomst toch niet veranderen, dus het heeft geen zin om je er druk om te maken. Maar diep vanbinnen zijn ze niet vrij van onrust. Want we weten allemaal: zoals het is, zo blijft het niet.

Niet dat het ons aan wegen ontbreekt. En er zijn zelfs tal van routeplanners in omloop die beloven dat ze ons kunnen helpen. Alleen het probleem is: die wijzen ons allemaal een andere kant op. **(dia 3)** De ene wijst naar deze weg, en de andere naar die, en allemaal zeggen ze: zo kom je op je bestemming, maar niemand weet of het uitkomt.

Dat is al zo in gewone aardse vragen. De huis-tuin-en-keukendingen, daar komen we nog wel uit. Maar neem de toekomst van ons land. Als wij daar als burgers over mogen meepraten, dan kunnen we kiezen uit soms wel twintig richtingen. En allemaal zeggen ze het beste met ons voor te hebben, en allemaal beloven ze ons voorspoed en een betere wereld, maar

komt het ook uit? We hebben nog nooit een verkiezingsjaar meegemaakt, waarin we niet hoefden te stemmen, omdat ze ons konden vertellen: we hebben de richting gevonden!

Het is zelfs nog moeilijker, gemeente. Wij weten in onze tijd niet meer wat waarheid is. **(dia 4)** Nog nooit in de wereldgeschiedenis hebben we zoveel geweten als nu. We kunnen bijna alles opzoeken, we kunnen kennismaken van wat de wetenschap heeft ontdekt en van wat de knapste denkers beweren. Maar de waarheid zijn we kwijt. Want tegelijk worden we gemanipuleerd en belaagd door halve leugens, door nieuws dat fake-nieuws blijkt te zijn en door instanties die dingen onder de pet houden.

Zelfs over de meest essentiële dingen is er verwarring. **(dia 5)** Wat is goed leven? De een zegt: gelukkig zijn met je familie. De ander: iets bereiken waar je trots op kunt zijn. Een derde: goed zijn voor je medemens. En een vierde: je toewijden aan een hoger ideaal. En bij al die verschillende antwoorden horen ook verschillende wegen. En dan zwijg ik nog maar over de grootste vraag van alle: wat is de weg naar God?

Als je dat tot je laat doordringen - en gelukkig doen we dat vaak niet - maar als je dat beseft, dan is dat iets waar je knap onrustig van kunt worden. We hebben maar een beperkt leven. Maar doen we ook echt het goede?

3. Gemeente, in die vragen komt vanmorgen onze tekst naar ons toe. We horen Jezus zeggen: **(dia 6)** Wees niet ongerust. Hij is als de man die klopte op mijn autoraampje. Hij straalt rust uit, een weten. Vertrouw op God en op Mij. Het is alsof een engel tegen ons spreekt, een boodschapper uit de hemel. Maar het is nog mooier: Hij is de Zoon van God, uit de hemel naar ons toegekomen. En Hij zegt: Ik ben de Weg!

Daar zitten twee dingen in, gemeente. Het eerste is vrij schokkend. Want dat betekent: er was geen weg **(dia 7)**. De weg die er ooit geweest is, die is opgebroken. En we kunnen nog zo rondrijden in ons leven op aarde, en we kunnen nog zoveel wegen inslaan, maar ze brengen ons geen van allen naar waar we uiteindelijk moeten zijn, naar God. De weg die er was, die is vernield. En dat hebben wij gedaan. Wij mensen hebben de verwarring op aarde gebracht, door allerlei eigen weggetjes te bedenken. Maar stuk voor stuk brengen ze ons verder bij God vandaan. Ze leren ons te vertrouwen op de wetenschap, of op ons goede karakter, of op ons gevoel, of op wat iedereen zegt. Ze leren ons alles te verwachten van politieke profeten of van spirituele leiders, maar ze brengen ons niet bij God. Niemand kan bij de Vader komen, zegt Jezus. Niemand. Je komt er niet door je goede leven en niet door je trouwe kerkgang en niet door je vrome gevoelens. Niemand komt er dan door Mij.

Want Ik ben de Weg, zegt Jezus. **(dia 8)** Dat is nog veel meer dan: Ik wijs de weg. Dan zou Jezus gewoon naast al die andere gidsen zijn gaan staan, die er op aarde zijn geweest. Die zeggen allemaal: ik wijs de weg. Boeddha zegt het en Mohammed zegt het en Confucius zegt het en Marx zegt het, maar Jezus zegt het niet. Ik ben de Weg, zegt Hij. Want om bij God terecht te komen, moeten we via Jezus gaan. Een relatie met Jezus is de weg naar de Vader. Alleen geloof in Hem brengt ons thuis.

Want daarom is Jezus naar de aarde gekomen. Daarom beginnen er vanavond zulke bijzondere dagen voor wie gelooft. Er was geen weg meer, dat is de werkelijkheid. Maar nu komt er weer een weg, geslagen vanuit de hemel, vanuit onze bestemming.

Er staan weleens puzzeltjes in de krant, die zelfs kinderen kunnen oplossen. Dan zie je een soort doolhof, en dan moet je de goede ingang kiezen, en dan kun bij het doel aankomen. En de vraag is: weet jij de goede ingang, of loop je vast? Eigenlijk is dat een beeld voor het leven. Maar hoe los je die puzzel het makkelijkste op? Wel, dan begin ik altijd bij het doel, en zo ga ik de weg terug, en dan kom je vanzelf bij de goede ingang uit.

En dat wordt ons in Christus gegeven. Hij is de Weg, die niet op aarde begint, maar Hij begint bij God, en komt uit bij ons. Dat is Kerst, gemeente. Op aarde komt Gods Zoon, en Hij zegt: Ik ben de Weg! En bij Mij vind je de Waarheid en het Leven.

4. En wat betekent dat nu voor ons, dwalende mensen? Het is een boodschap vol hoop! **(dia 9)** In onze tijd zijn er best wel wat sceptische mensen. Ze hebben gezien, hoeveel wegen er worden geweest, en ze weten hoe vaak die ons hebben bedrogen. Ze hebben geen vertrouwen meer, en dat is goed te begrijpen. Ze klagen over politici: ze beloven van alles, maar als je op ze hebt gestemd, komt het nooit uit. Ze kijken cynisch naar de adviezen van de wetenschap: vandaag raden ze dit aan, en over een paar jaar is het weer heel anders. En ze hebben geen ongelijk: met menselijke antwoorden komen we er niet.

Maar in Jezus komt God naar ons toe, van Hem gaat het uit. En Hij vraagt dat we Hem vertrouwen, en dat we geloven dat door Jezus de weg naar boven weer open is. Dat heeft veel gekost, dat heeft Jezus' leven gekost. Maar om dat te doen, is Hij geboren.

Ik ben de Weg, zegt Hij. En nu hoeven we alleen maar op die weg te stappen. **(dia 10)** Want dat vraagt Hij wel. Hij zegt niet: Ik ben de Taxi. Hij wil dat we zelf een stap zetten, dat we onze andere wegen verlaten, en ons heil zoeken bij Hem alleen. Dat we ophouden te vertrouwen op onszelf, op ons aardige karakter en onze goede bedoelingen die God toch wel moet zien, en op ons goed doen voor de ander. Dat we ophouden ons te laten meeslepen door al die verwarrende stemmen van onze tijd, maar dat we over Jezus en met Jezus gaan.

Want op die weg, die Hij zelf heeft aangelegd, komt Hij ons tegemoet. Op die weg wordt zijn leven en het onze met elkaar verbonden. En zo brengt Hij ons in het huis van de Vader, de plek waar onze bestemming ligt, de plek waar de waarheid aan het licht komt en waar het echte leven wordt gevonden.

Dan word je hier op aarde als de herder, die bij het Kind dat geboren is aanbidt, en als de wijze die Hem zoekt, en als de leerling die Hem volgt en steeds meer van Hem wil weten, en als de zondaar die op Hem vertrouwt. Dan weet je diep vanbinnen: Ik ben op de goede weg. Want ik ga via Christus en met Christus de toekomst tegemoet.

Gemeente, de weg is open. Ook voor jou en u. Wees niet langer ongerust. Maar vertrouw op God en op Christus.

Amen.